

Gestaltningprogram

Kulturreserveratet Slottsskogen

Förslag oktober 2022
Diarienummer 0666/18

Gestaltningsprogram

Datum: Oktober 2022

Diarienummer SBK: 0666/18

Handläggare:

Sophia Älfvåg

Tel: 031-368 17 29

sophia.alfvag@sbk.goteborg.se

Marie Nyberg (*fram till 220430*)

Layout: Gabriel Siveri

Foton: Stadsbyggnadskontoret och park- och naturförvaltningen

Kulturreseptatet Slottskogen

Projektet omfattar följande handlingar:

Bilaga 1a. Beslutskarta

Bilaga 2. Skötselplan

Bilaga 2a. Skötselområden

Bilaga 3. Byggnadsvårdsplan

Bilaga 4. Gestaltningsprogram

Bilaga 5. Förvaltningskarta

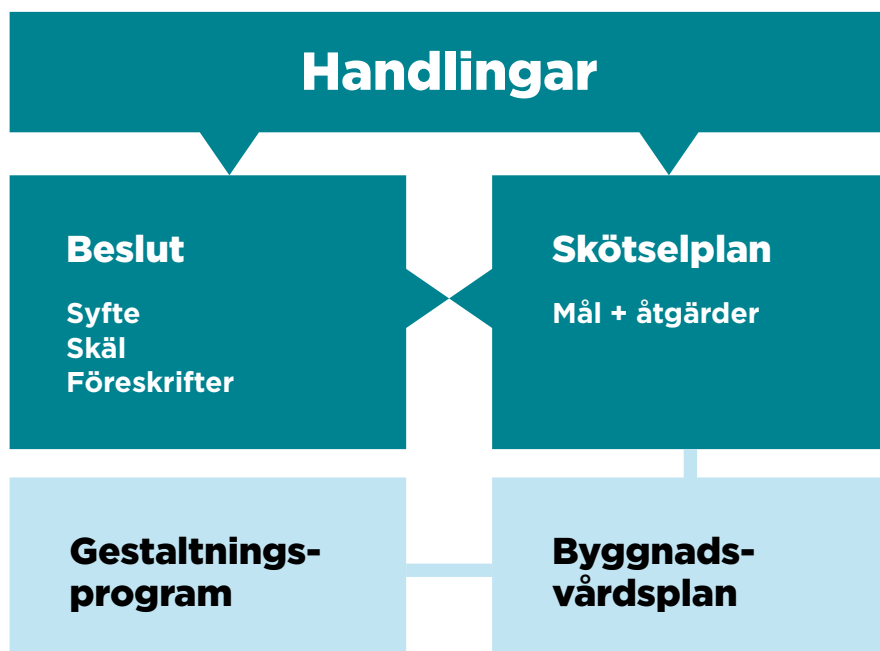
Bilaga 6. Kommunalägd mark

Innehåll

Inledning	4
Gestaltungsprinciper	6
Bevara och utveckla den historiska karaktären	6
Skapa förutsättningar för en aktiv park	7
Värna och utveckla växtlighet som grundläggande del av gestaltningen	7
Skapa förutsättningar för vatten både som upplevelse och funktion	8
Stärk och förtydliga gränser och entréer	8
Skapa en sammanhängande gestaltning för små byggnader, möbler och utrustning	9
Bevara och utveckla det sammanhållande nätet av stråk	9
Säkerställ att Slottsskogen är en plats för alla	10
Gestaltungsriktning delområden	11
Delområde - Centrala parken	12
Området entré Linné	12
Delområde - Malmgårdskullen	13
Delområde - Södra entrén	13
Delområde - Naturparken	13
Delområde - Djurgårdarna	14
Delområde - Norra Azaleadalen	15
Delområde - Södra Azaleadalen och Dalens lekfält	15
Delområde - Majvallen	16
Delområde - Slottsskogskolonien	16

Inledning

Detta gestaltungsprogram är en fördjupning av skötselplanen som tagits fram i samband med bildandet av det kommunala kulturresevatet för Slottsskogen. Skötselplanen beskriver Slottsskogens olika värden och vilken skötsel och åtgärder som krävs för att utveckla och värna dessa värden. För att få en helhetsbild av Slottsskogen, dess historia och framtida utveckling bör man ta del av både beslut och skötselplan för Kulturresevatet Slottsskogen tillsammans med gestaltungsprogrammet.

Gestaltungsprogrammets syfte är att beskriva hur gestaltningen ska bidra till att uppfylla de kvalitetsmål och prioriterade bevarandevärden som beskrivs för Kulturresevat Slottsskogen.

De prioriterade bevarandevärdena för kulturresevat Slottsskogen är:

- » Parkens historia, både samhälls- och parkhistoriskt
- » Storleken och hur parken möter staden
- » Förutsättningar för rekreation, integration, aktivitet, evenemang och idrott
- » Djurparken
- » Skyddsvärda byggnader, byggnadsverk och detaljer.
- » Särskilt skyddsvärda träd, ädellövskog samt dammar
- » Höga naturvärden och viktiga ekosystemtjänster samt del av en sammanhängande grönkil

Gestaltungsprogrammet ska också bidra till att lyfta Slottsskogens identitet och status som en av Göteborgs mest besökta och populära parker.

Planering, anläggning och förvaltning av Slottsskogen ska göras utifrån en helhetssyn med utgångspunkt i människors och samhällets behov idag och i framtiden. Genom att väga samman kulturella, miljömässiga, ekologiska,

ekonomiska och sociala värden skapas en god gestaltning. Gestaltungsprogrammet ska fungera som en hjälp och vägledning vid beslut om parkens fysiska utformning i alla skeden av parkens förvaltning, från daglig skötsel till större förändrings- och utvecklingsprojekt. Även små åtgärder kan ha en påverkan på den gestaltade livsmiljön, det är därför viktigt att göra noggranna överväganden även vid mindre åtgärder så som placering av papperskorgar eller artval vid komplettering av befintlig plantering. Gestaltungsprogrammet gäller för alla aktörer i parken som har påverkan på den fysiska miljön, gestaltungsprinciperna ska därför beaktas även av arrendatorer eller liknande. Även vid utformning av tillkommande byggnader i parken är det viktigt att följa gestaltungsprinciperna. Vid åtgärder som påverkar den fysiska miljön ska rätt processer och rätt kompetens användas. De åtgärder som genomförs i Slottsskogen ska vara effektiva att sköta och anpassade efter vilka förutsättningar som finns för drift och underhåll. En skötleffektiv gestaltning väger samman funktion, robusthet och trivsel.

Slottsskogen är en plats som används för många tillfälliga evenemang. Evenemangen tillför stora värden och är en viktig del av parken men gör att den fysiska miljön tillfälligt förändras. Denna återkommande förändring av miljön gör att det är ännu viktigare att ha en sammanhängande och väl genomtänkt gestaltning i grunden.

Gestaltungsprogrammet är uppdelat i två delar. Den första delen beskriver de övergripande gestaltungsprinciperna som ska gälla vid arbetet med den fysiska miljön i Slottsskogen. I den andra delen behandlas de olika delområdena i parken separat och här beskrivs om några gestaltungsprinciper är särskilt viktiga och/eller om det finns specifika aspekter att beakta i respektive delområde.

De sju övergripande gestaltungsprinciperna som gäller för Slottsskogen är:

- » Bevara och utveckla den historiska karaktären
- » Skapa förutsättningar för en aktiv park
- » Värna och utveckla växtlighet som grundläggande del av gestaltningen
- » Skapa förutsättningar för vatten både som upplevelse och funktion
- » Stärk och förtydliga gränser och entréer
- » Skapa en sammanhängande utrustning
- » Bevara och utveckla det sammanhållande nätet av stråk
- » Säkerställ att Slottsskogen är en plats för alla

Gestaltungs- principer

Bevara och utveckla den historiska karaktären

När det beslutades att parkanläggningen i Slottsskogen skulle anläggas betonades att parken skulle bli en varsamt kultiverad naturpark som anpassades efter naturliga förhållanden och den växtlighet som fanns på platsen. Naturen kompletterades med olika parkelement anlagda efter engelska ideal där parken skulle erbjuda upplevelser av olika slag. Viktiga formelement var det mjuka organiska formspråket och kontraster, kontraster mellan öppet och slutet, ljus och mörker, det naturliga och vilda etc.

Slottsskogen har två tydliga huvudkaraktärer, partier av ädellövskog och partier av öppna gräsytor. Partierna av ädellövskog följer den naturliga topografin och är placerad på parkens högt belägna delar. I skogsdelarna finns skapade platsbildningar och uttagna siktlinjer som möjliggör utblick över parken och staden. I parkens lägre och flackare delar finns mer parklika karaktärer där stora öppna gräsytor kompletteras med väl gestaltad vegetation som används för att skapa rumslighet och framhäva kontraster mellan det öppna och det slutna, mellan ljus och skugga. Parkens två huvudkaraktärer binds samman av ett mjukt slingrande vägnät. Även siktlinjer och utsiktsplatser binder samman parken till en helhet.

För att uppnå syftet med kulturresevatet är det viktigt att bevara dessa ideal och huvudkaraktärer i Slottsskogen. Formspråket ska vara mjukt och organiskt och följa de naturliga topografiska förhållandena. De övergripande karaktärerna med större sammanhängande områden av ädellövskog och de öppna gräsytorerna där växtlighet skapar rumslighet ska bevaras och utvecklas. Genom att förstärka och skapa platsbildningar på väl avvägda platser och genom att målmedvetet arbeta med siktlinjer och utsiktsplatser kan man ännu tydligare binda samman parkens olika karaktärer och skapa en sammanhållen helhet.

De övergripande huvudkaraktärerna ska finnas med som en grund i gestaltungsarbetet men det också viktigt att arbeta med varje plats unika identitet och särprägel.

Skapa förutsättningar för en aktiv park

Människorna och deras användande av parken är en viktig del av Slottsskogen och dess identitet. Staden fick överta skogen från Kronan på villkoret att den skulle användas som parkanläggning för staden, med motiven ”sociala behov och sundhetsaspekter”. Människor använder Slottsskogen för idrott och sociala sammankomster men även lugnare aktiviteter så som att uppleva naturen och för mental återhämtning. Aktiviteterna som besökarna i Slottsskogen har ägnat sig åt har förändrats med utvecklingen i samhället. Vissa aktiviteter har försvunnit och nya har kommit till och blivit en självklar del av parken.

För att fortsätta vara en aktiv park för alla göteborgare är det viktigt att bevara flexibiliteten i parken och dess användning. Slottsskogen ska förbli en plats för vardagsliv och spontana aktiviteter likväl som för tillfälliga och återkommande evenemang, små som stora. Detta kräver ytor av olika storlekar och karaktär som är flexibla både i nutid och framtid.

Vissa aktiviteter kräver specifika anläggningar så som organiserad idrott och hundrastgårdar. Slottsskogen ska även i framtiden ha plats för den typen av aktiviteter men det är viktigt att göra ett avvägande mellan specifika anläggningar och det flexibla användandet. Det är också viktigt att anpassa gestaltningen för olika aktiviteter till landskapsrummet och omgivningen och att låta specifika anläggningar underordna sig Slottsskogen som helhet.

Vid åtgärder som påverkar den gestaltade livsmiljön är det viktigt att denna flexibilitet bevaras och utvecklas. Nya inslag i parken som lockar till rörelse och upplevelse men även vila och återhämtning ska möjliggöras. Parken ska även i framtiden innehålla både oprogrammerade och programmerade ytor.

Värna och utveckla växtlighet som grundläggande del av gestaltningen

Växterna och växtmaterialet har alltid varit viktigt i Slottsskogen. Parken anlades med förebilder i de engelska parkidealen. Parken anpassades efter befintlig topografi och natur och kompletterades med inslag av exotiska arter. Växterna är ett viktigt arkitektoniskt element i Slottsskogen. De används både som sammanhängande enheter för att skapa rumslighet, siktlinjer och stråk och som enskilda objekt som skapar upplevelser och blickfång.

Denna tradition av ett väl genomarbetat växtmaterial ska bevaras och utvecklas i Slottsskogen. Det ska vara en stor variation i växtmaterialet med många olika arter och karaktärer. Växternas kulturhistoriska och upplevelsemässiga värden är inte kopplad till särskilda historiska arter och sorter utan till växternas olika karaktärer och användandet av växterna som ett arkitektoniskt element. Växterna ska väljas utifrån alla sina karaktärer, form, färg, blomning etcetera de ska också användas där deras olika karaktärer blir synliga och på bästa sätt kan bidra till upplevelsen av Slottsskogen.

En stor artvariation bidrar till den biologiska mångfalden i parken och växter ska väljas som gynnar pollinerare och fågellivet. Ett sätt att öka inslaget av arter och mångfald i parken utan att förändra den historiska karaktären är genom att arbeta med brynzoner av blommande buskar och perenner.

Skapa förutsättningar för vatten både som upplevelse och funktion

Vatten är ett viktigt inslag i de flesta av Slottsskogens delområden och bidrar till att öka upplevelsevärdena i parken och skapa variation över årstiderna. Vatten bidrar till flera sinnens upplevelse av en plats, det skapar ljusspel genom att reflektera solen, det skapar olika karaktäristiska ljud och det har tydliga taktila egenskaper som uppskattas inte minst av barn. Vattnet i Slottsskogen finns både som anlagda dammar med vattenspel, anlagda rännor och som naturliga bäckar.

Vatten ska vara ett viktigt gestaltungs-element i Slottsskogen. I vilken form vatten ska förekomma anpassas efter vilka funktioner man vill nå och efter det aktuella rummets karaktär. Vattnets olika egenskaper ska kunna upplevas av alla som besöker parken och att skapa tillgängliga stråk och platser i anslutning till olika former av vatten är en viktig del av gestaltungsarbetet i Slottsskogen.

Vatten finns naturligt i Slottsskogen som på alla andra platser i form av regn- och dagvatten. Detta naturliga vatten kan orsaka problem i form av förstörda ytor eller genom att på vintern orsaka halka. Vid åtgärdandet av liknande problem ska vattnet inte bara ses som ett problem som ska lösas utan också som en tillgång för parken. Vid omhändertagandet av dagvatten ska en varsam gestaltning göras för att vattnet ska tillföra upplevelsevärden i parken. Samma princip om att tillföra värden ska gälla vid hanteringen av så kallade skyfall.

Vatten är också viktigt för den biologiska mångfalden. Hur de olika vattnelementen utformas har stor påverkan på vilket djur och växtliv som kan leva på platsen. Det är viktigt att arbeta medvetet för att öka den biologiska mångfalden både i befintliga och nya vattnelement.

Stärk och förtydliga gränser och entréer

Tydliga gränser och entréer har från början varit en viktig karaktär för parken. Gränserna har varit och är både naturliga gränser i form av topografi och natur men även tillskapade i form av planterad vegetation, gångvägar etc. Det är viktigt att bevara och utveckla denna karaktär. Det ska vara tydligt när man kliver in i parken och man ska uppleva kontrasten mellan den omgivande staden med sin struktur och karaktär och den mjukare, lugnare miljö som Slottsskogen erbjuder.

När parken anlades var entréerna tydligt markerade med grindvaktstugor och unika vackra grindar i smidesjärn och trä. Denna typ av entréer är inte förenliga med drift och underhåll och användande av parkmiljöer idag och har monterats ned med tiden. Vid utvecklingen av Slottsskogen måste

tydliga entréer återskapas men på ett sådant sätt att det är förenligt med dagens förutsättningar.

Skapa en sammanhängande gestaltning för små byggnader, möbler och utrustning

En sammanhållen möblering och utrustning är identitetsskapande för en plats. Genom ett konsekvent val av material, färger och former skapas en känsla av helhet och omvårdnad av platsen. En sammanhängande och väl genomarbetad gestaltning ska också genomsyra arbetet med parkens många små byggnader. Samtidigt som det ska finnas en helhetsidé för parken med ett övergripande och sammanhållande formspråk och materialval ska delområdenas egenart kunna avspeglas genom möblering, utrustning och utformning av mindre byggnader.

Utrustning och byggnader ska förhålla sig till det omgivande kulturlandskapet genom att inordna sig eller medvetet bryta mot den befintliga omgivningen. Utformningen ska göras med hög arkitektonisk kvalitet i samspel med krav på funktion och förvaltning.

De många evenemangen och tillfälliga anordningarna i parken gör att behovet av en sammanhållen möblering och utrustning ännu större.

Bevara och utveckla det sammanhållande nätet av stråk

Slottsskogens struktur är uppbyggd med mjukt slingrande gångar som binder samman parkens olika delområden och karaktärer. Detta sammanhängande nätverk skapar en upplevelse av sammanhang och helhet. De sammanhängande stråken ger människor möjlighet att uppleva nya delar av Slottsskogen och ger besökarna en större variation. För att nå kvalitetsmålen för reservatsbildningen ska nätet av stråk bevaras och utvecklas. Nya platsbildningar och upplevelser gestaltas så att tydligt kopplas till nätverket av stråk.

Människor rör sig i och igenom Slottsskogen i olika syften och med olika hastighet. Vissa människor har mål för sina rörelser medan det för andra är promenaden, joggingturen eller cykelturen i sig som är upplevelsen. Utformningen av Slottsskogen ska ge utrymme för rörelse i olika hastigheter och i olika syften det gör att nätverket av stråk måste innehålla vägar av olika typer. Längs den stora gräsmattan slingrar det primära breda stråket i asfalt med plats för gående, cyklister och parkens service-fordon. Den väl tilltagna bredden krävs då här alltid finns mycket folk som rör sig, dessa stråk lämpar sig för lite hastigare rörelse och för att uppleva parkens myller av människor och aktiviteter. De bredare primära stråken kompletteras av de inre sekundära stråken som är mjukt slingrande och lite smalare, de stråken uppmuntrar till lite långsammare rörelse som skapar större möjligheter att uppleva andra kvaliteter. I parken finns också små slingrande stigar där rörelsen i sig blir en upplevelse och upptäckt.

Slottsskogen är en del av riksintresse för friluftsliv för Änggårdsbergen-Slottsskogen-Fässbergsdalen och en del av en av Göteborgsregionens gröna kilar. Det är därför viktigt att inte bara prioritera det sammanhäng-

ande nätverket av stråk inom parken utan även skapa goda förutsättningar för att binda samman Slottsskogens stråk med sin omgivning på ett tydligt sätt som inbjuder till rörelse och upptäckter.

Säkerställ att Slottsskogen är en plats för alla

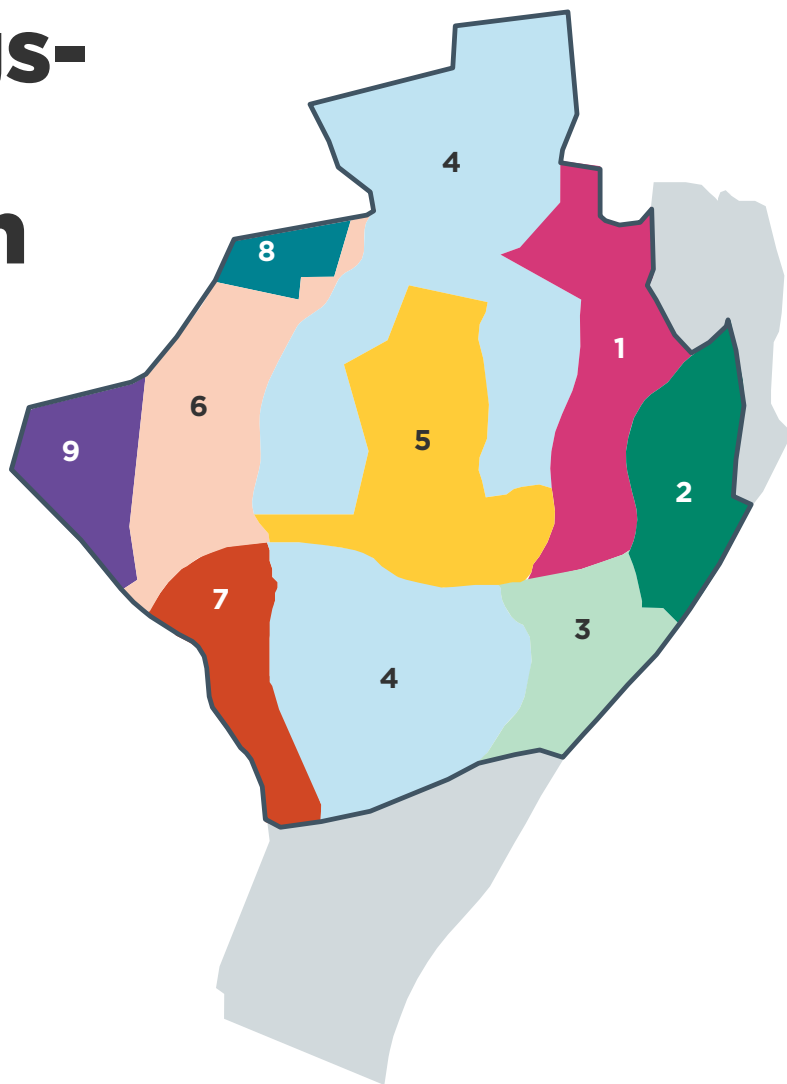
Redan vid etableringen som park var Slottsskogen tänkt att vara alla Göteborgares park. Människor i olika åldrar med olika funktionsvariationer och olika intressen ska kunna finna sin plats i Slottsskogen. Det är därför viktigt att hela tiden arbeta med trygghet och tillgänglighetsfrågor i parken. Universell utformning ska genomsyra gestaltningen inom Slottsskogen.

Att tillgängliggöra en park för människor med olika funktionsnedsättningar har olika utmaningar. Slottsskogens naturligt kuperade terräng, som ger en kontrastrik och spännande upplevelse mot den omgivande raka stenstaden, innebär stora utmaningar för tillgängligheten för människor med svårigheter att röra sig. Slottsskogens stora ytor innebär också utmaningar för arbetet med tillgänglighet, alla delar av Slottsskogen kommer aldrig att kunna bli helt tillgänglig för personer med funktionsnedsättningar. Det är därför viktigt att arbeta med kommunikationen kring tillgänglighet och att välja ut platser där man arbetar extra med tillgängligheten.

Gestaltungs- inriktning delområden

Delområdena är:

1. Centrala parken (med beskrivning av Entré Linné-området)
2. Malmgårdskullen
3. Södra entrén
4. Naturparken
5. Djurparken
6. Norra Azaleadalen
7. Södra Azaleadalen
8. Majvallen
9. Slottsskogskolonin

Delområde – Centrala parken

Den centrala parken är en av de bäst bevarade delarna av Slottsskogen. Här är Slottsskogens ursprungliga karaktärer synliga. Öppna gräsytor med solitärträd för aktiviteter och vila möter naturliga skogsklädda sluttningar, de båda karaktärerna binds samman av ett system av slingrande gångvägar. Dessa ursprungliga karaktärer ska bevaras och utvecklas.

Växligheten ska även i framtiden bidra till platsens struktur och rumsbildning och skapa variation på platsen. Solitärträden i gräsytor ska ha en stor artvariation och fungera som blickfång. Brynzonerna i området kan med fördel utvecklas för att än mer bidra till den biologiska mångfalden.

Ett senare men lika viktigt inslag i Slottsskogen är lekplatsen Plikta. Plikta är en av stadens utflyktslekplatser och ska vara en plats som lockar besökare från hela staden. Förändringar och tillägg till Plikta ska göras med stor omsorg och förutom att arbeta med lekvärden, tillgänglighet och estetiska värden måste lekplatsens gestaltning också förankras i den omgivande parken. Plikta ska tydligt särskilja sig från stadens övriga lekplatser.

I delområdet ingår också Björngårdsvillan. Utformningen av dess utemiljö inklusive friluftsscenen ska stärka byggnadens och verksamhetens förankring i parken. Gestaltningen ska binda samman byggnadens och parkens olika stilideal och tidsepokerna. Genom tillskapande av stråk och siktlinjer kan byggnadens koppling till andra delar av parken, exempelvis djurparken, förstärkas.

Centrala parken är ett viktigt entréområde till Slottsskogen. Gestaltungsprincipen om tydliga gränser och entréer är därför viktig även i detta område.

Området entré Linné

Delområde Linné ska ha en tydlig karaktär av 1800-tals stadspark med anlagda dammar, breda, mjukt slingrande parkvägar och klippta, böljande gräsfält med inslag av stora träd. Växtmaterialet ska ha en stor variation i arter. Växterna ska bidra till att skapa upplevelser på platsen genom varierad blomning, höstfärger och spännande strukturer.

Gränsen mot omgivningen ska vara tydlig och det ska vara en markerad entré att träda in i. Samtidigt bör den gestaltningsmässiga kopplingen till Linnéplatsen stärkas för att återskapa det förrum till parken som platsen en gång var.

Mellan den stora öppna gräsytan och Naturhistoriska museet finns ett brant skogsparti med stora uppvuxna lövträd. Den karaktären ska bevaras och utvecklas för att främja djurlivet och bevarandet av skyddade arter. Entréområdets kopplingen till naturhistoriska museet stärks genom att varsamt öppna upp siktlinjer.

Karlsrodammarna är ett viktigt element i delområde Linné och den bidra både till upplevelsevärden för besökare och fungerar som viktig livsmiljö för ett rikt djur och växtliv. Det är viktigt att bevara och utveckla dessa värdefulla funktioner.

Delområde – Malmgårdskullen

Malmgårdskullen består av ett lövskogsbevuxet bergsparti med flera kullar samt delar av Karlsodammarna i öster och centrala parkytan i väster. I bergspartiet finns ett antal så kallade landskapsstugor och andra kulturbyggnader som är ett viktigt kulturhistoriskt inslag i Slottsskogen.

De karaktärer som idag finns i området ska bevaras och utvecklas. Lövskogsdelarna ska även i framtiden ha ett nät av slingrande gångvägar för att locka till rofyllda promenader och den östra delen ska fortsätta att vara ett lummigt stråk för rörelse.

De kulturhistoriska byggnaderna ska framträda tydligt i omgivningen och dess direkta omgivningar bevaras öppna och kan även utvecklas genom tillskapandet av kulturhistoriska planteringar och trädgårdsinslag.

Delar av Karlsodammarna ingår i området men inslaget av vatten skulle med fördel kunna utökas. Vid tillskapandet av vattenelement ska ett naturligt uttryck eftersträvas och den biologiska mångfalden värnas.

Delområde - Södra entrén

De flesta som kommer till Slottsskogen med bil och med kollektivtrafik kommer via delområde Södra entrén. Området består av parkens största parkering och angöringsytor till Villa Belparc. Området har också karaktären av att vara en förlängning på den centrala parken med en organiskt formad damm omgiven av slingrande gångar och öppna gräsytor med enskilda träd.

I detta delområde är det särskilt viktigt att arbeta med gestaltungsprincipen ”tydliga gränser och entréer”. Under åren har parkens gränsluckrats upp och det finns idag ingen tydlig känsla av när man kommer in i parken. En tydlig entré bör skapas som ger parken identitet och bjuder in människor som kommer gåendes eller cyklandes eller som kommer med bil och kollektivtrafik. Områdets logistiska funktion ska vägas samman med parkens andra värden så som sociala och kulturella värden. Utformningen av en ny entré ska måste göras i samklang med den nya utformningen av en Dag Hammarskjöldsleden och ett eventuell nytt läge för spårvagnshållplats lokaliserad vid botaniskas huvudentré.

En annan gestaltungsutmaning i området är att länka samman två tydliga tidsepoker, 1800-tals parken med sina mjuka organiska former och den mer strikta funkisarkitekturen i Villa Belparc från 1930-talet. Utemiljön kring bygganden ska utformas så att den binder samman parken och byggnaden, både upplevelsemässigt och mer rörelsemässigt.

Något om att anpassa/integrera Villa Belparcs utemiljö till resten av parken (istället för den avskärmning och förföljning som finns idag)

Delområde – Naturparken

Naturparken omfattar den bergsrygg som går genom Slottsskogen i nord-sydlig riktning. Den här delen av parken är skapad efter naturliga ideal. Gestaltningen följer den naturliga topografin och växtmaterialet är delvis inplanterade inhemska arter och dels växter som själva har etablerat sig här. Området är ett av Göteborgs viktigaste områden av ädellövskog

och innehåller stora natur- och kulturvärden. Vid utveckling av naturparken ska gestaltningen vara varsam och stor hänsyn ska tas till den växtlighet och topografi som finns på platsen idag. Delområdet ska bevara och utveckla ädellövskogens kvaliteter och den biologiska mångfalden ska vara en viktig utgångspunkt för gestaltningen.

I naturparken finns många slingrande gåingar och små platsbildningar, både naturliga och tillskapade. Dessa platser tillför Slottsskogen en mer småskalig och intim karaktär. Besökarna i Slottsskogen ska även i framtiden ha möjlighet att uppleva denna avskildhet och intimitet och bevarandet och utvecklandet av platsbildningar ska ske i samklang med skogens naturliga utveckling. När vegetationen förändras som den gör i en skog förändras också dessa platser och dess karaktärer och den aspekten ska vara med i förvaltandet av området.

I området finns också inslag av olika byggda element; vattentorn, utsiktsplatser, observatorium, hoppbacke, lekplatser etc. I anslutning till dessa ska gestaltningen anpassas efter platsernas specifika karaktärer. Det är dock viktigt att gestaltningen även tar hänsyn till Slottsskogens övergripande karaktärer och att anläggningarna anpassas till sin omgivning, skogen ska inte krympas för fler specifika inslag.

Naturparkens höga placering gör att det här finns goda möjligheter att koppla samman Slottsskogen internt och med den omgivande staden. Genom att tillskapa fler utsiktsplatser och siktlinjer kan denna sammanlänkande karaktär utvecklas.

En annan stor gestaltungsutmaning i delområdet är frågan om tillgänglighet. Den kuperade topografin gör tillgängligheten för personer med rörelsevårigheter begränsad. Effektivast är därför att titta på specifika platser och vägar där tillgängligheten för denna grupp kan utvecklas.

Delområde – Djurgårdarna

Slottsskogens djurparks övergripande syfte är att bidra till att öka och behålla den biologiska mångfalden och att bidra till en hållbar framtid. Den goda djurhållningen och den pedagogiska verksamheten ska ges de bästa möjliga fysiska förutsättningarna. Gestaltningen i området ska väga samman de funktionella behoven med de upplevelsemässiga värdena, både vid utformning av utemiljön och av byggnader. Gestaltningen i området ska också bidra till helhetsupplevelsen av parken, även om man har oturen att inte se några djur ska upplevelsen vara positiv och kunskapsberikande.

Den biologiska mångfalden ska vara central inte bara för verksamheten utan också för gestaltningen. Växter ska väljas som gynnar den biologiska mångfalden och dammar med omgivningarna ska utformas så att groddjur gynnas.

Då djurparken har ett viktigt pedagogiskt uppdrag är tillgängligheten till området och till informationen avgörande. Vid gestaltning i området ska utformningen alltid göras så att så många som möjligt, oavsett förutsättningar, har möjlighet att ta del av parken.

Delområde - Norra Azaleadalen

Denna del av Slottsskogen var från början inte en del av den för allmänheten tillgängliga parken utan är ett senare tillskott. Utformningen har gjorts i samma anda som övriga delar av parken med de engelska parkidealen som förebild. Precis som i den Centrala parken finns här öppna gräsytor som är omgärdade av skogsmiljöer som följer platsens topografi. Genom området löper slingrande gångar som binder samman de olika rummen och i gräsmattorna har planterats mindre grupper av träd som skapar rumslighet och upplevelser. I delområdet finns också flera specifika anläggningar för aktiviteter, här finns beachvolley-planer och en hundrastgård. På 1960-talet anlades det specifika område som kallas Azaleadalen. Här planterades ett 60-tal azaleor och sedan dess har området blivit en viktig del av Slottsskogen, förutom att vara en plats för lugn och möjlighet att uppleva överdådigt blomning har området blivit identitetsskapande för hela Slottsskogen.

Delområde Norra och Södra Azaleadalen är de områden som tydligast har förändrats efter tidens krav på nya användningar och aktiviteter. Förändring är därför en viktig karaktär för området och här finns därför fortsatt möjlighet för nya inslag. Gestaltningen vid en eventuell förändring måste följa de övergripande gestaltungsprinciperna för Slottsskogen. Alla nya tillskott ska varsamt anpassas till sin omgivning och aktiviteter ska underordna sig Slottsskogen som helhet. Vid förändringar i området är det viktigt att titta på kopplingen till övriga parken både genom anläggandet av stråk och genom att tillskapa och utveckla siktlinjer.

Azaleadalen ska fortsatt vara en plats för lugn och avkoppling och upplevelse av detaljer i naturen, blomning, ljudet av vatten och så vidare. Gestaltningen inom området ska ske i en mindre och mer detaljrik skala än i resterande del av delområdet. Här är det de icke inhemska arterna som är stommen i planteringarna.

Delområde - Södra Azaleadalen och Dalens lekfält

Delområdet Södra Azaleadalen är till stor del präglad av funktionalitet. Inom området finns Ekonomigården som tillsammans med intilliggande område används för drift och underhåll av parken, här finns kontor, lager, fordonsuppställning etc. Inom delområdet finns också Dalens lekfält ett större grusat område som till vardags används flitigt för idrott och motionsaktiviteter. Platsen används också för ytkrävande arrangemang så som loppis och start- och mål för större motionslopp. Inom delområdet finns också lekplats, den så kallade naturlekplatsen och här finns ett av Slottsskogens största kaféer med servering både inne och ute.

Det är viktigt att bevara funktionaliteten i parken och att den ges plats. Funktionaliteten får dock inte förstöra upplevelsen av området utan även dessa delar av parken ska inbjuda till rörelse och vistelse. Gestaltningen ska därför vara varsam och både värna funktionalitetskrav samt kulturhistoriska, upplevelsemässiga och estetiska värden.

Delområdet har en lång gräns emot omgivningen och flera entréer, att bevaka den övergripande gestaltungsprincipen om tydliga gränser och entréer är därför viktigt. Här rör sig människor igenom parken för att nå

olika målpunkter. Precis som i resterande parken ska stråken lämpa sig för rörelse i olika hastigheter och locka människor att stanna upp och uppleva parken.

Delområde - Majvallen

Majvallen är ett idrotts- och föreningsområde som började anläggas i mitten på 1900-talet för att aktivera barn och unga som bodde i anslutning. Som i alla idrottsområden är området uppdelat i väldigt tydliga funktioner med fotbollsplaner, tennisplaner, omklädningsrum etc. Inom delområdet finns också ett stort antal byggnader som även de har sina egna tydliga funktioner. I utvecklingen av området är det viktigt att knyta an till den epok då anläggningen först anlades.

Majvallen utgör en del av gränsen mellan Slottsskogen och resten av staden. Samtidigt finns till stor del en väldigt tydlig vegetationsgräns mellan Majvallen och resten av parken. Vid vidare utveckling av området skulle en tydligare anknytning till de omgivande parkdelarna vara positiv.

Delområde - Slottsskogskolonien

Slottsskogskolonien är ett välbevarat koloniområde från första halvan av 1900-talet. Här finns både odlingslotter med och utan hus. Marken sköts av Föreningen Göteborgs Koloniträdgårdar en allmännyttig ideell förening vars syfte är att sköta och utveckla området. Kolonin utgör en viktig del av stadens kulturhistoria och det är viktigt att värna och utveckla dessa värden.

Kontakt

Telefon:

031-365 00 00 (Göteborgs Stads kontaktcenter)

E-post:

goteborg@goteborg.se

